

NACIONALNI PROGRAM RAZVOJA MALOG OBITELJSKOG HOTELIJERSTVA

Zagreb, prosinac 2013.

Sadržaj prezentacije

- Polazište, cilj, načela i način izrade te sadržaj Programa
- Osnovna obilježja malog obiteljskog hotelijerstva u RH
- Relevantni tržišni trendovi
- Malo i srednje poduzetništvo u turizmu u kontekstu europske razvojne strategije
- SWOT analiza malog obiteljskog hotelijerstva
- Načela razvoja, vizija i ciljevi
- Područja i programi unapređenja malog obiteljskog hotelijerstva

Polazište, cilj, načela izrade i sadržaj Programa

Polazišta

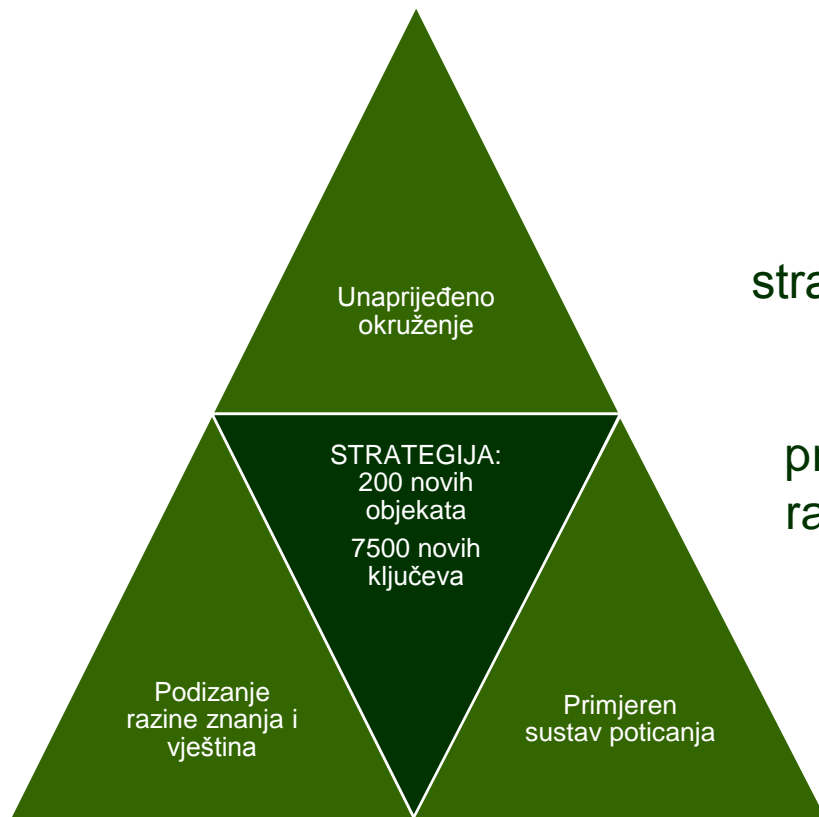
MALI OBITELJSKI HOTELI

privlačni
različitim
tržišnim
nišama

proizvodno
tematiziraju
turističku
ponudu

prostor
inicijative za
domaće male
i srednje
poduzetnike

Ciljevi Programa

USKLAĐENOST:

strateški okvir razvoja Europske unije u razdoblju do 2020. godine

programi i fondovi EU raspoloživi za razdoblje od 2014. do 2020. godine.

Načela i način izrade Programa

Sadržaj Programa

- Stanje ponude malog obiteljskog hotelijerstva
- Međunarodno relevantni trendovi
- Malo poduzetništvo u turizmu u EU razvojnoj strategiji
- SWOT analiza i ocjena konkurentnosti
- Konceptcija i ciljevi razvoja malog obiteljskog hotelijerstva u RH do 2020. godine
- Područja i programi unapređenja malog obiteljskog hotelijerstva
- Zaključci i preporuke

Osnovna obilježja malog obiteljskog hotelijerstva u RH

Institucionalni okvir

- **Zakonski i podzakonski akti:**

- Ne uređuju posebno skupinu malih/obiteljskih hotela
- 4 kategorije, moguće zatražiti posebnu oznaku kvalitete
- Veličina hotela: minimalno 5 smještajnih jedinica (propisani sadržaji)

- **Fiskalne i slične obveze**

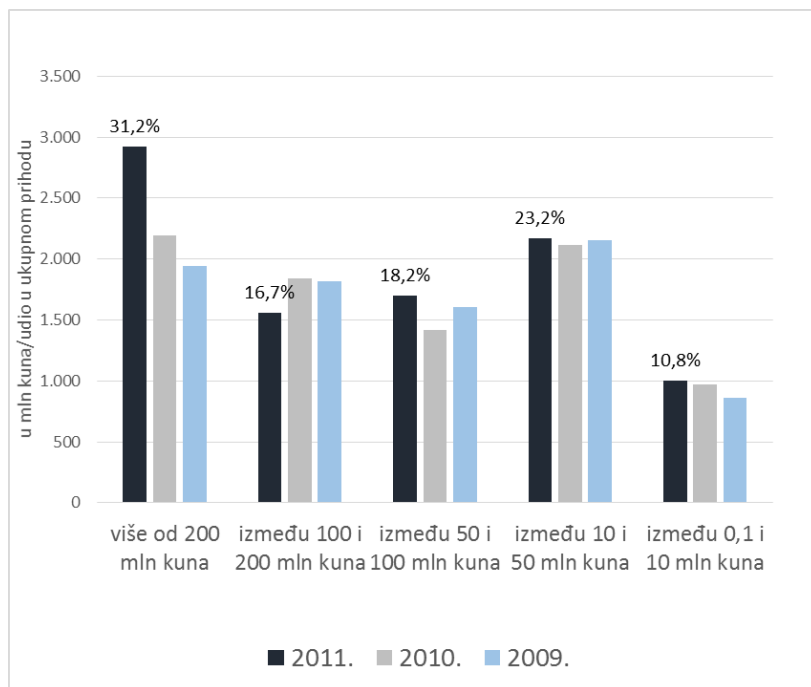
- Porez za dobit/dohodak: ovisno o statusu gospodarskog subjekta
- Porez na dodanu vrijednost: preferencijalna stopa 10% (povećanje ?)
- Boravišna pristojba: ovisno o duljini boravka i statusu turističkog mjesta
- Turistička članarina: 0,14-0,2% u ostvarenom ukupnom prihodu/dohotku ovisno o statusu turističkog mjesta
- Brojne parafiskalne obveze

Kvantitativne odrednice ponude u 2013.

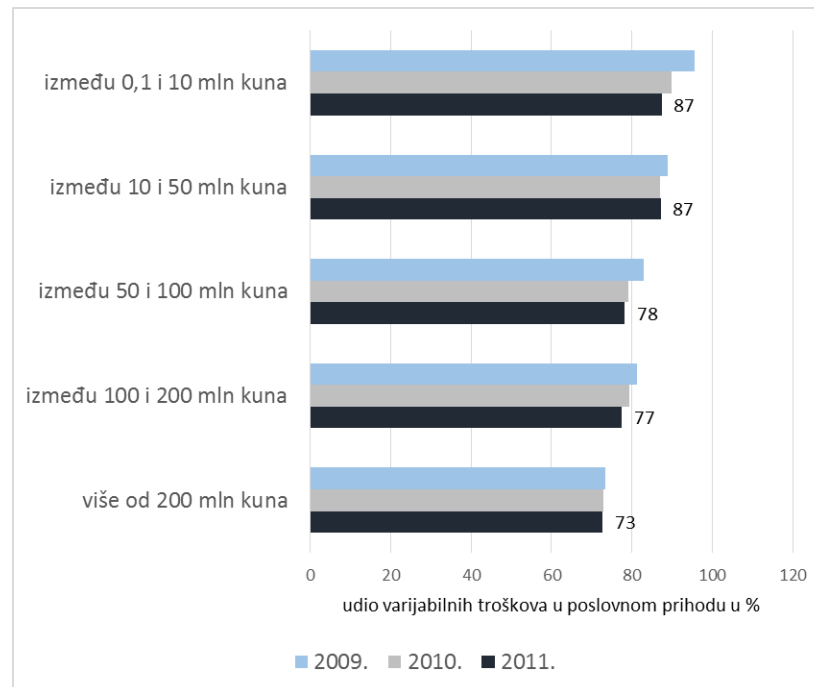
- Statistika ne prati male obiteljske hotele kao posebnu skupinu smještaja
- Smještajni kapacitet
 - Oko 340 hotela
 - 7,8 tisuća smještajnih jedinica
 - 15,6 tisuća kreveta
- Kategorije objekata (sm. jed.)
 - 12% - 2*;
 - 57% - 3*
 - 22% - 4*;
 - 2% - 5*
 - 7% aparthoteli
- 71% ukupnog kapaciteta u primorskim regijama:
 - Split-Dalmacija – 19%
 - Kvarner i gorje – 13%
 - Zadarska regija – 7%
 - Istra – 14%
 - Šibenska regija – 6%
 - Dubrovnik – 8%
 - Lika-Senj – 4%

Poslovanje malih hotelskih poduzeća, 2009.-2011.

Ukupan prihod, prema veličini poduzeća, mln. kn

Udio varijabilnih troškova u poslovnom prihodu u %

Strukovno povezivanje i umrežavanje

- **Nacionalna udruga obiteljskih i malih hotela hotela**
- **Aktivnosti:**
 - Implementacija operativnog marketing plana
 - Razvoj i promocija web portala i online rezervacijskog sustava
 - Unapređenje ostalih marketinških aktivnosti u cilju poboljšanja distribucije, promocije i prodaje
 - Partnerstvo s agencijama i turoperatorima
 - Edukacija
 - Eno-gastro klaster
 - Lobiranje i međuinstitucionalna suradnja te strateška partnerstva s dobavljačima
 - Međunarodna suradnja

Relevantni tržišni trendovi od interesa za malo obiteljsko hotelijerstvo

Osnovni činitelji potražnje:

- privatnost
- personalizirana usluga podređena individualiziranim potrebama svakog potencijalnog korisnika
- ugađanje ('pampering')
- atraktivna lokacija
- uređenost interijera objekta
- hortikulturno kultivirana okućnica
- uređeno okruženje

Dodatni važni atributi ponude:

- obiteljska atmosfera i toplina doma
- obroci spravljeni na lokalni/tradicionalni način
- mogućnost za socijalizaciju, druženje i komunikaciju u za to posebno dizajniranom prostoru
- značajne kulturno-povijesne sklopove u bližem okruženju, kao i
- mogućnost sudjelovanja u lokalnim tradicijskim događanjima.

Malo poduzetništvo u turizmu u kontekstu europske razvojne strategije

Strategija rasta EU do 2020. godine

- Europa u 2020. godini je pametan, održiv i integriran gospodarski prostor koji zemljama članicama osigurava visok stupanj zaposlenosti, produktivnosti i socijalne kohezije (Europe 2020)
- 7 inicijativa:
 - Digitalizacija Europe
 - Inovativna Unija
 - Mladi na potezu
 - Resursno efikasna Europa
 - Industrijska politika za eru globalizacije.
 - Program novih vještina i poslova
 - Europska platforma protiv siromaštva

Četiri poluge EU politike za turizam

- Poticati konkurentnost turističkog sektora:
 - Poticati diversifikaciju ponude
 - Razvijati inovativnost (ICT)
 - Poboľšavati profesionalne vještine
 - Poticati produljenje sezone
 - Povećati razumijevanje o važnosti turizma
- Promovirati razvoj održivog, odgovornog i visoko kvalitetnog turizma
- Učvrstiti imidž Europe kao održive i kvalitetne turističke destinacije
- Maksimirati potencijal EU politika/financijskih instrumenata

COSME - Program za konkurentnost malih i srednjih poduzeća

Razdoblje djelovanja

- 2014.2020.

Cilj

- povećanje konkurentnosti, smanjivanje nezaposlenosti, stvaranje poticajne poduzetničke klime te razvoj poduzetništva

Proračun
(2,3 mld. Eura)

- davanje garancija malim i srednjim poduzećima
- financiranje fondova 'venture' kapitala te mostnog kreditiranja

Korisnici

- postojeći poduzetnici (financiranje razvoja, konsolidaciju i/ili rast)
- budući poduzetnici (pomoć pri uspostavljanju tvrtki)
- nacionalna, regionalna i lokalna tijela vlasti (reformiranje politika)

Ostali važni programi i fondovi EU

Program/fond	Područje djelovanja	Svrha
European Cohesion Fund	kohezijska politika	potpora investicijama u zadovoljavanje EU ekoloških standarda, ulaganjima u okolišno odgovorne energetske projekte kao i investicije u transeuropsku prometnu mrežu te gradske i prometne sustave niske emisije ugljika
European Social Fund	socijalna politika	poboljšanje mogućnosti zapošljavanja, obrazovanja i cjeloživotnog učenja, unapređenje društvene uključenosti te smanjivanje siromaštva, ali i razvoj tzv. institucionalnog kapaciteta u sferi javne administracije
European Regional Development Fund	regionalni razvoj	jačanje ekonomske, društvene i teritorijalne povezanosti članica EU kroz smanjivanje razlika između europskih regija
LIFE+	zaštita okoliša	financijska potpora projektima s područja: (i) zaštite okoliša i efikasne upotrebe resursa, (ii) biološke raznolikosti, te (iii) upravljanja okolišem

Ostali važni programi i fondovi EU

Program/fond	Područje djelovanja	Svrha
HORIZON 2020	znanost	financijska potpora projektima koji osiguravaju: (i) izvrsnost u znanosti, (ii) industrijsko vodstvo kroz investicije u ključne tehnologije, jednostavniji pristup kapitalu te potpore malim i srednjim poduzećima, te (iii) pozitivne društvene promjene
Connecting Europe Facility	prometna infrastruktura	unapređenje europske povezanosti kroz projekte: (i) unapređenja prometne infrastrukture, (ii) unapređenja energetske povezanosti, te (iii) unapređenja telekomunikacijskih sustava.
European Statistical Programme 2013 - 2017	Statistika	raspolaganje i diseminacija kvalitetnih i harmoniziranih statističkih podataka koji mogu biti korišteni za potrebe razvoja EU operativnih politika, uključujući i područje turizma

Ostali važni programi i fondovi EU

Program/fond	Područje djelovanja	Svrha
Creative Europe Programme	kultura i obrazovanje	očuvanje i unapređenje europske kulturne i jezične različitosti te jačanje konkurentnosti kulturnog i kreativnog sektora kroz projekte u sferi: (i) kulture), (ii) medija, osobito audiovizualnih, te (iii) međusektorske kulturne suradnje
Erasmus for All Programme	obrazovanje	financiranje projekata u sferi obrazovanja, stjecanja stručnih vještina, edukacije mladih te razvoju sport
Programme for Social Change and Innovation	zapošljavanje	financiranje projekata u sferi: (i) koordiniranja nacionalnih politika, (ii) razmjenu iskustava u sferi najbolje prakse, (iii) jačanja institucionalnog kapaciteta i jačanje razvoja društvenog poduzetništva, te (iv) testiranja inovativnih politika
European Maritime and Fisheries Fund	razvoj priobalja i ribarstva	financiranje projekata u sferi: (i) ekološki održivog ribarstva, (ii) 'pametnog' i ekološki čistog uzgoja akvakultura, (iii) održivog prostornog razvoja, te (iv) integriranog upravljanja morem i priobaljem. Također, investicije u komplementarnu proizvodnu diversifikaciju poduzeća orijentiranih na ribarstvo i/ili akvakulturu (npr. turizam)

SWOT analiza malog obiteljskog hotelijerstva

Snage

- Definiran institucionalni okvir
- Udruživanje ponuđača kroz vlastitu udrugu
- On-line booking sustav članova Udruge
- Rastuća tematiziranost objekata
- Sve veća kvaliteta ponude
- Atraktivne mikrolokacije
- Atraktivno destinacijsko makrookruženje
- Primjeri dobre poslovne prakse u različitim kvalitativnim skupinama
- Dobra vrijednost za novac
- Individualni pristup gostu
- Gostoljubivost i 'toplina'

Slabosti

- Visoka zaduženost
- Manjak radnog kapitala
- Kreditne institucije nedovoljno prate razvoj malog obiteljskog hotelijerstva
- Niska profitabilnost
- Zakonska prenormiranost
- Institucionalno neprepoznavanje specifičnosti djelatnosti
- Nejasan sustav upravljanja kvalitetom Promocija
- Nedovoljna prepoznatljivost brenda
- Velika sezonalnost poslovanja
- Manjak stručno osposobljenog kadra
- Niska razina poslovnog optimizma/negativna poslovna klima
- Vertikalna integracija i razvijenost destinacijske ponude
- Neujednačena kvaliteta ponude

Prilike

- Dugoročno povoljna kretanja potražnje
- Sve izrazitija segmentacija potražnje
 - Razvoj turizma u ruralnom okružju
 - Razvoj cikloturizma
 - Razvoj 'soft adventure' turizma
 - Rastući interes za proizvodima "kulture života i rada"
- Tematizacija ponude
 - Rast potražnje za alternativnim 'lifestyle' smještajem
 - Rast potražnje za "zelenim" smještajem
- Raspoloživost EU fondova/programa
- Suvremeni oblici promocije:
 - 'Niche marketing'
 - Direktni marketing
- Uspostava jasnih prostorno planskih odrednica nove izgradnje
- Privatno-privatna i javno-privatna suradnja

Prijetnje

- Neselektivan sustav poticaja malog obiteljskog hotelijerstva
- Netransparentno poslovno okružje
- Razina fiskalnih i parafiskalnih davanja
- Neselektivan sustav poticaja malog obiteljskog hotelijerstva
- Netransparentno poslovno okružje
- Korupcija na lokalnoj razini
- Gubitak interesa za obiteljskim poduzetništvom
- Imidž jeftine ljetne 'sunce i more' turističke destinacije
- Nerazvijanje sustava destinacijskog upravljanja
- Upravljanje turističkim razvojem Hrvatske sukladno interesima krupnog kapitala

Načela razvoja, vizija i ciljevi

Načela razvoja

**KAKVO BI MALO
OBITELJSKO
HOTELIJERSTVO U RH
TREBALO BITI?**

međunarodno
prepoznatljivo (brendirano)

tematizirano

orijentirano prema
potrošačkim segmentima

kvalitativno ujednačeno

ekološki orijentirano

**KOJI SU KLJUČNI
PREDUVJETI RAZVOJA
MALOG OBITELJSKOG
HOTELIJERSTVA U RH?**

povoljna investicijska klima

zakonska deregulacija

klastersko povezivanje

povećanje znanja i vještina

cjenovna prihvatljivost

**ČIME ĆE MALI
OBITELJSKI HOTELI U
RH PRIVLAČITI
POTRAŽNJU?**

toplina i privatnost

kvaliteta i izvrsnost

autentičnost i tradicija

bogatstvo doživalja

gostoljubivost

Vizija

Malo obiteljsko hotelijerstvo je brendiran, autentičan, tematiziran i ciljanoj 'lifestyle' klijenteli prilagođen oblik ponude koji posebno ističe svoju ekološku orijentaciju i izvrsnost usluživanja.

Uz maksimalnu usmjerenost na raznovrsnost i kvalitetu doživljaja malo obiteljsko hotelijerstvo posebno obilježava gostoljubljujivost, prilagodljivost očekivanjima gostiju te privatnost.

Ciljevi

**DOSTIZANJE
PROFITABILNOSTI EU
MEDITERANSKIH
ZEMALJA**

- unapređivanje međunarodne prepoznatljivosti
- poticanje proizvodnog udruživanja (regionalni tematski klasteri i/ili udruge)
- umrežavanje s drugim pružateljima turističkih usluga na destinacijskoj razini
- unapređivanje sustava za tržište spremnih turističkih proizvoda/sustava doživljaja pogodnih za 'konzumiranje' i izvan glavne ljetne sezone
- produljivanje broja dana pune zauzetosti kapaciteta
- povećanje razine stručne osposobljenosti

Područja i programi unapređenja malog obiteljskog hotelijerstva

Institucionalni okvir

Naziv programa	Cilj	Aktivnosti
NAGLASI POSEBNOSTI	Deregulacija	<ul style="list-style-type: none"> • Izmjene zakonske legislative: prilagođavanje manjim poduzetnicima, mješovite stambeno turističke zone, okolišno odgovorna praksa, rad članova obitelji • Smanjivanje parafiskalnih davanja • Informiranje javnosti
KRENIMO ZAJEDNO	Proširenje i povećanje kvalitete ponude	<ul style="list-style-type: none"> • Potpore za pripremu dokumentacije za EU fondove • Proširiti mogućnost kreditiranja od strane HBOR-a (standardi kvalitete, širenje ponude i dodatnih sadržaja) • Proširiti mogućnosti dodjele jamstava preko HAMAG-a • Javni venture capital fond za poticanje malog hotelijerstva • Infracstruktura za posredovanje u kupoprodaji postojećih objekata • Public i stake holder awareness programi
INFORMACIJE ZA SVE	Efikasnije korištenje ICT tehnologije	<ul style="list-style-type: none"> • Informativni/savjetodavni sustav 'one stop shopova' za malo hotelijerstvo • Ustroj središnje baze podataka (konkurentne EU zemlje), zajednički standardi podataka • Regionalni centar za konkurentnost malog hotelijerstva • Informiranje potencijalnih korisnika

Proizvod

Naziv programa	Cilj	Aktivnosti
ALL YEAR ROUND	Smanjenje sezonalnosti kroz unapređenje destinacijskog lanca vrijednosti	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje razvoja međunarodno prepoznatljivih brendova • Stvaranje/komercijalizacija složenih turističkih proizvoda • Razvoj tematskih klastera (modeli upravljanja i financiranja) • On line marketing i jedinstveni on line aktivni rezervacijski sustav (uključujući i vertikalno povezivanje destinacijske ponude) • Public i stake holder awareness programi
NEŠTO POSEBNO	Proširenje destinacijskog sustava doživljaja	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj activity based turističkih doživljaja • Razvoj proizvoda ruralnog turizma • Razvoj eno-gastro turizma • Razvoj eko turizma • Informiranje korisnika i zajedničke promotivne aktivnosti (inozemni blogeri, studijska putovanja novinara i sl.)
KVALITETA SVUDA OKO NAS	Integrirani sustav kvalitete u destinaciji	<ul style="list-style-type: none"> • Tematiziranje i specijalizacija kroz certificiranje • Osiguranje standardne razine kvalitete prema temi • Godišnji sustav ocjenjivanja i nagrađivanja (tajni posjetitelj) • Destinacijski public i stake holder awareness programi

Vještine i capacity building

Naziv programa	Cilj	Aktivnosti
JOŠ UVIJEK UČIMO / MOŽEMO BOLJE	Unapređenje poduzetničkih vještina i kvalitete usluga	<ul style="list-style-type: none"> • Osposobljavanje trenera i tematska edukacija poduzetnika (razvoj projekta, energetska učinkovitost, operativno poslovanje, organizacija, EU fondovi, brendiranje, klustersko udruživanje i sl.) • Edukacija zaposlenika na područjima operativnog poslovanja (operacije, marketing i prodaja, financije) • Public i stake holder awareness programi
I MI SE MIJENJAMO	Jačanje institucionalnog kapaciteta	<ul style="list-style-type: none"> • Podizanje razine vještina zaposlenih u institucijama nadležnim za vođenje turističke politike • Unapređenje sustava/procesa upravljanja turizmom (horizontalno usklađivanje politika) • Unapređenje sustava upravljanja turizmom u destinaciji (DMO) • Public i stake holder awareness programi

HVALA NA POZORNOSTI!

Molimo Vas da komentare pošaljete na:

neven.ivandic@iztzg.hr

ivo.kunst@iztzg.hr